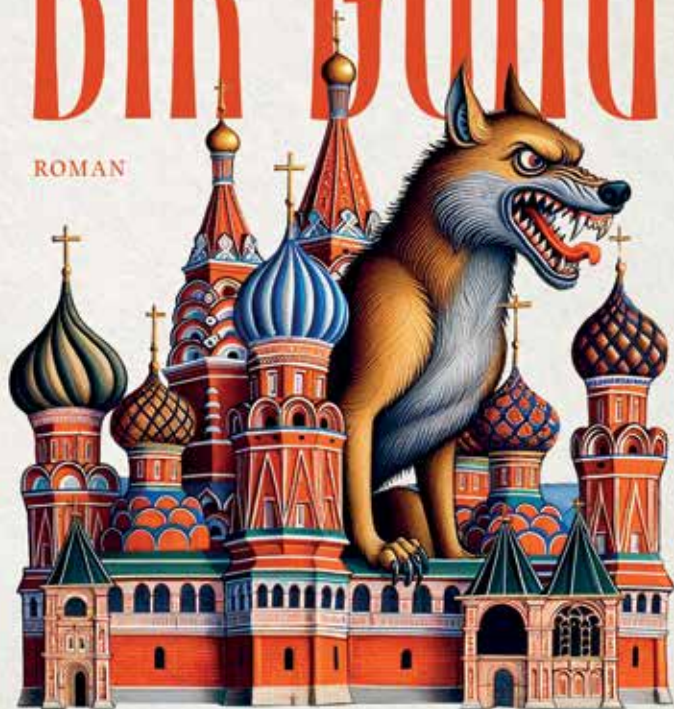

OPRIÇNIK'İN BİR GÜNÜ

ROMAN

VLADİMİR SOROKİN

2. BASKI
ÇEVİRİ: EYÜP KARAKUŞ

♥ can
çağdaş

VLADİMİR SOROKİN

OPRİÇNİK'İN
BİR GÜNÜ

Can Çağdaş

Опричник'in Bir Günü, Vladimir Sorokin

Rusça aslından çeviren: Eyüp Karakuş

День Опричника (Den Opriçnika)

İlk baskı: 2006

Bu çeviride kaynak alınan baskı: AST Yayınevi, 2009 (Издательство АСТ)

© 2006, Vladimir Sorokin

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayım hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2024

2. basım: Haziran 2024, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Lütfiye Pehlivan

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Cevizlik Mah. Hüsreviye Sk. Erşen İş Hanı No:15 Kat:3-38

Bakırköy-İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-6303-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

VLADİMİR SOROKİN

OPRİÇNİK'İN
BİR GÜNÜ

ROMAN

Rusça aslından çeviren

Eyüp Karakuş

♥can

Vladimir Sorokin'in Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Tipi, 2019

VLADİMİR SOROKİN, 1955'te Bıkovo'da doğdu. 1977'de Gubkin Rus Devlet Petrol ve Doğal Gaz Üniversitesi'nde Makine Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Dönemin kavramsal sanatla ilgilenen yeraltı edebiyat hareketine katıldı, sosyalist gerçekçiliği alaya alan öyküler ve eskizler kaleme aldı. Bu dönemde yasaklanan eserlerinin geniş okur kitlelerine ulaşması Perestrojka sonrasını buldu. 1985'te ilk romanı *Oçered* (Kuyruk) Fransa'da yayımlandı. Sorokin'in dil kullanımındaki yalınlık ve parçalanmışlık, Sovyet ideolojisinin uğradığı çöküşü yansıtır. Gelecekte çarlığın geri geldiği distopik bir Rusya'da bir devlet çalışanını anlattığı *Opriçnik'in Bir Günü* tüm dünyada beğeni topladı. *Tipi* (2010), Sorokin'in Türkçede yayımlanan ilk romanıdır.

EYÜP KARAKUŞ, Ankara Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün ardından Moskova Puşkin Enstitüsü'nde eğitimini tamamladı. 1990-2000 yılları arasında Rusya'da yaşadı. Halen Mersin Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmakta ve çeviriler yapmaktadır. Edebiyat ve çeviri dışında fotoğrafla ilgilenmektedir. Çehov, Gogol, Bulgakov, Dostoyevski, Petrov, Puşkin ve Turgenyev'in birçok yapıtının yanı sıra Sergey Dovlatov'dan *Yabancı Kadın*, *Bavul*, *Zona*, Tatyana Tolstokaya'dan *Böcü*, Pyotr D. Uspenski'den *Bolşevik Rusya'dan Mektuplar* ve İvan Bunun'den *Güneş Çarpması* kitaplarını çevirmiştir.

Malyuta lakaplı
Grigori Lukyanoviç
Skuratov-Belski'ye

Önsöz

Siyah atlara, yalnızca siyah atlara binebilirler, beyaz olanlarsa ancak rüyalarını süsler... Siyah cüppeler giyerler. Bir köpek kafası ve bir süpürge alırlar yanlarına göreve çıkarken. Köpek kafası asilerin, hainlerin ve düşmanların kokusunun alınacağına ve onların kesilecek kellelerine işaret eder. Süpürge ise ülkenin bu tür insanlardan temizleneceğinin simgesidir.

Oprıçnik'ler!¹

Rusya tarihinin etkin, renkli ve sadist Çarı IV. İvan, namı diğer “Korkunç İvan” tarafından kurulur Oprıçnina; yıl 1555, özel bir birliktir, masum bir şekilde çarı ve maiyetini koruyacaktır aslında. Fakat sayıları baş döndürücü bir hızla onlardan yüzlere, yüzlerden binlere çıkarken yetkileri ve görev alanları da sınır tanımaz hale gelir. Kolları ve kılıçlarının uzanabildiği her yerde astıkları astık, kestikleri kestik birer korku abidesidirler artık.

Yedi yıl sürer saltanatları, 1562’de lağvedilirler.

Totaliter devlet yönetimlerinin başında oturan tek insanların başlangıçta kendilerini, ailelerini ve yakınlarını korumak üzere kurdukları “özel” birliklerin bir süre sonra hem sayısal, hem güç ve hem de yetki olarak büyüyüp geliştiğine ve sonuçta bir “devlet terörü” unsuru haline geldiğine tarih boyunca tanıklık edilmiştir. “Devlet” kavramının somutlaşıp organik bir yapı halinde vücut bulduğu günden itibaren Oprıçnik'ler her

1. Birinci “i” harfi biraz uzatılarak “apriçnik” diye okunur. Teşkilatlarına ise Oprıçnina (Apriçnina) denir.

ülkede, farklı isimler ve oluşumlar altında kendilerine yaşam alanı bulmuştur. Maddi ve teknik açıdan sınırsız yetkilere sahiptirler, yasa üstü konumları vardır ve devletin tüm kademe-lerinde at oynatabilirler.

Vladimir Sorokin bu eserinde “global aptallık” modasına uyarak ülkelerin birer ikişer demokrasiden uzaklaştığı ve totaliter rejim nostaljisine kapılarak diktatörlüklere meylettığı modern zamanların bir uzantısı olarak Rusya’nın önümüzdeki on yıllar boyunca bu geleneğe sadık kalacağını, “Opriçni-na” teşkilatlarının hiçbir zaman yok olup gitmeyeceğini iddia ediyor. Devasa bir ülkenin ve milyonlarca insanın kaderinin yalnızca ve yalnızca bir kişinin keyfiyetine kalışını, devlet mekanizmasının kararnamele, buyruklar ve fermanlarla yönetişini, toplumun kültürel anlamda önceki yüzyıllara gidişini, sanatın (özellikle edebiyatın) ilkel, kaba, basit bir hale gelişini, öte yandan teknolojik ürün ve olanakların birer “gelişme” gösterge sayılışını, ahlaki yozlaşmanın hangi seviyelere düşebileceğini, bu bataklık ortamında devletin özel güvenlik birimlerinin ne kadar acımasız ve tehlikeli birer teröriste dönüşeceğini okura göstermeye çalışıyor. Elbette bunu son derece ironik bir tarzla sunuyor.

Keyifli okumalar...

Eyüp Karakuş

I

Yine aynı rüya: O uçsuz bucaksız, o ufkun ötesine taşıp giden Rus bozkırında yürüyorum; ileride beyaz bir at görüyorum, ona doğru gidiyorum, hissediyorum, bu at çok özel bir hayvan, at gibi at, güzel, cevval ve cadı, tez ayaklı; acele ediyorum, ediyorum ama ulaşmak ne mümkün, adımlarımı sıklaştırıyorum, sesleniyorum, bağıryorum, sonra birden ayıyorum: O atın sırtındaki bütün hayatımmış, bütün talihim ve de bütün kaderimmiş meğerse, öyle ki hava kadar gerekli benim için, koşuyorum, koşuyorum, koşuyorum peşinden, oysa o aynı, usulca uzaklaşıp gidiyor, hiç kimseyi ve hiçbir şeyi fark etmeksizin alıp başını gidiyor, geri dönmemesine, ebediyen ırayıp gidiyor, sonsuza değin, bir an tereddüt etmeden, dönüp geriye bakmadan uzaklaşıyor, uzaklaşıyor...

Cebim uyandırıyor:

Bir kırbaç darbesi – çığlık!

İkinci kırbaç – inleme!

Üçüncü kırbaç – hırıltı!

Bu ses kaydını Poyarok yapmış; Uzakdoğu Voyvodası'na işkence ederken Gizli Şube'de çekmiş. Bu cıngıl ölüyü bile diriltir.

Soğuk cep telefonunu sıcak, mahmur kulağıma bastırıyorum:

“Buyurun, ben Komyaga!”

Elçilik Şubesi’nden ihtiyar kâtibin sesiyle kendime geliyorum:

“Sağlık selamet olsun Andrey Daniloviç’e! Kostilev sıkıştırıp duruyor da...”

Sesiyle birlikte cep telefonunun yanı başında o bıyıklı ve kaygılı suratı peyda oluveriyor.

“Ne istiyorsun?”

“Müsaadenizle hatırlatmak isterim; bu akşam Arnavut elçisinin resepsiyonu var. Ciddi anlamda teyakkuz durumu!”

“Biliyorum,” diye keyifsizce homurdanıyorum.

Dürüst olmak gerekirse unutmuştum...

“Telaşım için kusura bakmayın. Malum, görev...”

Cep telefonumu komodine koyuyorum. Bu elçilik kâ-tibi şimdi ne halt etmeye hatırlatır ki teyakkuzu? A ha... Tabii ya... Bu elçilik avanesi şimdi günahlarından arınma ritüeli sergiliyor. Unutmuşum... Gözlerimi açmadan bacaklarımı yataktan aşağı sarkıtıyorum, başımı silkeliyorum. Dünden sonra epeyce ağırlaşmış. El yordamıyla çın-gırağı bulup sallıyorum. Öteki odadan Fedka’nın *lejan-ka*’dan¹ sıçrayıp kalktığı, eli ayağına dolaşarak kabı kaca-ğı tangırdatması duyuluyor. Henüz uyanmaya hazır olmayan kafamı önüme düşürüp oturuyorum. Dün yine ipin ucunu kaçırdım; oysa yalnızca yakınlarımla içip çekmeye yemin etmişim, Uspenskiy’de² doksan dokuz

1. Peç (geleneksel Rus sobası) üzerinde yatmak için yapılmış yer. (Ç.N.)

2. Uspenskiy Katedrali: Bugün Kremlin sınırları içinde bulunan ve geçmiş 14. yüzyıla kadar uzanan katedral. Ortodoksluğun ve çarlığın sembol yapılarından biri. (Ç.N.)

kere tövbe etmiş, Aziz Vonifatiy'e¹ dualar okumuştum. Lakin emir kuluyuz neticede! Yapacak bir şey yok, kos-koca Okolniciy² Kirill İvanoviç'i reddedecek halim yoktu ya... Akıllı bir adam. Hikmetli tavsiyeler konusunda da üstat. Ben de Poyarok ve Sivolay'dan farklı olarak insanlardaki rasyonel kaynaklara değer veren biriyim. Kirill İvanoviç'in hikmetli sözlerini nefes almadan dinleyebilirim. Ancak adam *kokoşa*³ olmadan dut yemiş bülbül.

Fedka giriyor:

"Andrey Daniloviç, sağlık ve esenlik üzerinizde olsun!"
Gözlerimi açıyorum.

Fedka elinde tepsiyle dikiliyor. Suratı her sabah olduğu gibi buruşuk ve meymenetsiz. Tepsi, akşamdan kalmalar için geleneksel şeylerle dolu: bir bardak beyaz kvas⁴, bir kadeh votka, yarım bardak lahana turşusu suyu. Turşu suyunu içiyorum. Şakaklarım geriliyor, gözlerimde Fedka'nın suratını bulanıklaştıran yaşlar beliriyor. Bir anda her şeyi hatırlatıyor; ben kimim, neredeyim, neden buradayım... Ağırından alıyorum. Kadehi kapıp ağzıma boşaltıyorum. Ve kvası boca ediyorum. Burnumu, genzimi yakıyor...

Fedka tepsiyi topluyor, dizlerinin üzerine çöküp elini uzatıyor. Ondandır destek alarak kalkıyorum.

1. 3. yüzyılda yaşamış ve hem Katolik hem de Ortodoks kiliselerince aziz kabul edilmiş erken dönem Hıristiyan keşişlerinden biri (diğer adı Romalı ya da Tarsuslu Boniface). (Ç.N.)

2. 3-18 yüzyılları arasında yüksek rütbeli saray görevlisi. (Ç.N.)

3. Kokain. Kitapta adı geçen uyuşturucular bazı erkek isimlerinin kısa, kulağa sevimli gelen halleriyle adlandırılmıştır. *Kokoşa*, Nikolay'dan gelir. (Ç.N.)

4. Slav ve Baltık topluluklarında yaygın olan, genellikle un ve şerbetçiotunun birlikte ya da kurutulmuş çavdar ekmeğinin tek başına mayalandırılmasıyla elde edilen (kimi zaman bazı meyvelerden üretildiği de olur), ekşimsi, çok düşük alkollü, soğuk tüketilen bir içecek. Un ve/veya ekmeğin türüne göre açık ya da koyu renk olabilir. (Ç.N.)

Fedka dün akşama nazaran daha berbat kokuyor. Bu da onun gövdesinin bir *gerçeği*; ne yapacaksın... Kamçılama bile bir işe yaramıyor. Gerinerek, oflar poflar ederek ikonostasise doğru yürüyorum, kandili yakıyorum ve dizlerimin üzerine çöküyorum. Sabah duasını okuyup hürmetle eğiliyorum. Fedka hemen arkamda dikiliyor; esniyor, istavroz çıkarıyor.

Duamı bitirdikten sonra Fedka'ya yaslanarak sürünüyorum. Banyoya kadar gidiyorum. Fedka'nın daha önceden hazırladığı, üzerinde buz parçacıkları yüzen kuyu suyuyla yüzümü yıkıyorum. Aynaya bakıyorum. Suratım biraz şiş; burnumun bir kenarında mavi kılcal damarlar; saçlarım çalı gibi. Şakaklarımda ilk kırlar. Yaşıma göre vakitsiz. Lakin işimiz böyle, ne yapacaksın... Ağır iş, devlet işi...

Büyük ve küçük ihtiyacımı giderdikten sonra kendimi jakuziye atıyorum; çalıştırıyorum ve kafamı sıcacık, rahat başlığına yaslıyorum. Tavandaki resme bakıyorum; kızlar bahçede vişne topluyor. Manzara insanın içini rahatlatıyor. Kızların bacaklarını, olgun vişnelere dolu sepetleri seyrediyorum.

Su küveti dolduruyor, köpük köpük kabarıyor, vücudumun çevresinde fokurduyor. Votka içeriden, köpüklü su dışarıdan yavaş yavaş yeniden kendime gelmemi sağlıyorlar. On beş dakika sonra fokurdama kesiliyor. Biraz daha yatıyorum.

Butona basıyorum. Havlu ve bornozla Fedka geliyor. Jakuziden çıkmama yardım ediyor, havluyla sarıp sarmalıyor. Yemek odasına geçiyorum. Tanyuşka kahvaltısı servisi etmeye başlamış bile.

Duvar, biraz daha ilerde haber bombesi. Seslenecek komut veriyorum:

"Haberler!"

Bombe aydınlanıyor, çift başlı kartalıyla birlikte anavatanın mavi-beyaz-kırmızı bayrağı dalgalanmaya başlıyor;

Ulu İvan'ın¹ çanları vuruyor. Ahududulu çayımı yudumlar- larken gözüm haberlerde: Güney Surları'nın Kuzey Kaf- kaslar Bölgesi'nde kimi memurların ve zemstvo² üyelerini- nin yaptığı yeni bir hırsızlık vakası; Uzakdoğu Boru Hattı Japon tarafının istidasına kadar kapalı kalmaya devam edecek; Çinliler Krasnoyarsk ve Novosibirsk'teki yerleşim yerlerini genişletiyor; Ural Hazinesi'nden alavereciler³ mahkeme karşısında; Tatarlar Efendimiz adına bir *smart-saray* inşa ediyorlar; Şifacılar Akademisi'nden kuş beyinli- ler yaşlanmaya yol açan genler üzerindeki çalışmalarını tamamlamak üzere; Murom'lu *gusliyar*'lar⁴ Aktaşlı'mız- da⁵ iki konser verecek; Kont Trifon Bagrationoviç Golitsin genç karısını dövmüş; Ocak ayında Aziz Petrograd'da, Sa- manpazarı Meydanı'nda kırbaçlama uygulanmayacak; ruble, yuan karşısında yarım kapık daha değer kazandı.

Tanyuşka pankek, buharda haşlanmış ve bala yatırıl- mış şalgam ile muhallebi servis ediyor. Fedka'nın aksine Tanyuşka mis gibi kokuyor. Eteğinin hışırtısı da çok hoş...

Demli çay ve frenküzümlü muhallebi beni tam an- lamıyla hayata geri döndürüyor. Boşalan ter sağlığın işa- reti. Tanyuşka bizzat kendisinin işlediği havluyu uzatı- yor. Yüzümü siliyorum, masadan kalkıp istavroz çıkarı- yorum; verdiği nimetler için Tanrı'ya şükrediyorum.

1. Ulu İvan (Korkunç İvan) Kilisesi ve Çan Kulesi. Kremlin'de bulunan beyaz (beyaz tuğlayla inşa edilmiş) kilise ve onun çan kulesi. (Ç.N.)

2. Devrim öncesinde kırsal kesimlerde oluşturulmuş yerel özyönetim birim- lerine verilen ad. Yöneticileri doğal olarak yine o yörelin soylularından oluş- maktaydı. (Ç.N.)

3. Rusçası *Menyalı*. Burada "para değiştiriciler" anlamında kullanılmıştır. Antik Dünya ve Ortaçağ'da bir devletin madeni paralarını başka bir devletin madeni paralarıyla takas eden insanlar. Bugünkü döviz bürolarının işine benzer bir iş yapmaktaydılar. (Ç.N.)

4. Kanuna çok benzeyen ve eski bir çalgı olan *gusli*'yi çalan kimse. (Ç.N.)

5. Moskova'nın eski, dahası artık unutulmaya başlanmış gayriresmi adı. Krem- lin surlarının ve kentin önemli binalarının beyaz kireç taşından inşa edilmesinin bir sonucu bu ismi almıştır. (Ç.N.)

İşe koyulma vakti.

Berber gelmiş, vestiyerde bekliyor. Oraya geçiyorum.

Ketum ve yerden bitme Samson saygıyla eğilip beni aynanın önüne oturtuyor, yüzüme masaj yapıyor, boy-numu lavanta yağıyla ovuyor. Bütün berberlerinki gibi onun elleri de pek hoş sayılmaz.

Yalnız ben bu arada şu edepsiz Mandelştam'la aynı fikirde değilim, onu da söyleyeyim; onun o "İktidar, bir berber eli kadar nahoştur," görüşüne katılmam. Çünkü iktidar, gergef işleyen bir bakirenin koynu kadar narin ve büyüleyicidir. Berber eli ise... ne yapacaksın... Sakallarımızı da keşke kadınlar tıraş etseydi ama, işte... Samson "Cengizhan" marka turuncu bir tüpten yanaklarım köpük püskürtüyor, ensiz ve güzel sakalıma değmeden olabildiğince dikkatli hareketlerle yayıyor; usturayı kapıyor, rahat tavırlarla kayışa sürterek kılavlıyor; altdudağını ısırarak pürdikkat kesiliyor ve yüzümdeki köpüğü düzgün ve kaygan bir şekilde sıyırmaya başlıyor. Kendime bakıyorum. Yanaklarım *o kadar da diri değil* artık. Şu son iki yıldır yarım *pud*¹ kadar zayıfladım. Gözlerimin altındaki karartılara iyice alıştım. Çünkü hepimiz kronik uykusuzluk çekiyoruz. Dün geceyi de farklı geçirmedik.

Usturayı bırakıp elektrikli makineyi alan Samson becerikli tavırlarla balta ucuna benzeyen sakalımı düzeltiyor.

Kendi kendime haşın bir tavırla göz kırpyorum: "Günaydın Komyaga!"

Sevimsiz eller yüzüme sıcak, mentollü bir havlu bas-tırıyor. Samson yüzümü özenle siliyor, yanaklarımı pem-beleştiriyor, kel kafamdaki *çub*'umu² bukle bukle kıvırı-

1. 16,3 kilogram karşılığına gelen eski bir Rus ağırlık ölçüsü. (Ç.N.)

2. Rusça *çubok*, *çubets*, *çubçik*, *çubak*, *çupak*, *çubişka*, Ukraynaca *hohol*, *vihor* gibi çeşitli söyleniş biçimleri olan, Kazak erkek ve askerlerin kazıttıkları kafalarının tepesinde, önünde ya da arkasında bıraktıkları uzun saç tutamı. Bir tür prestij sembolü. (Ç.N.)

yor, briyantın sürüyor, bolca altın sarısı pudra döküyor, sağ kulağıma ağır, altın bir küpe takıyor: Bu, dilsiz bir çingirak. Bu küpeleri sadece bizimkiler takar. Ne bir *zemstvo*'cu, ne bir kâtip, ne bir nişancı, ne de bir Dumacı veya asilzade, hiçbir piç, Noel gecesi maskeli baloda bile böyle bir küpe takmaya cesaret edemez.

Samson kafama “yaban elması” püskürtüyor ve sesini çıkarmadan reverans yapıyor. Bu demektir ki berber olarak işini bitirmiştir. Aynı anda Fedka beliriyor. Suratı hâlâ muşmula gibi ama gömleğini değiştirmeyi, dişlerini fırçalamayı ve ellerini yıkamayı başarmış. Giyinme sürecinde yardıma hazır. Avucumu gardırobun kilidine bastırıyorum. Kilit ötüyor, kırmızı lambacıkları yanıp sönüyor ve meşe kapı yana doğru kayarak açılıyor. Her sabah bu on sekiz adet urbamı görürüm. Bakınca insanı diriltten kıyafetler. Bugün sıradan bir işgünü. Yani günlük iş urbası giyilecek.

“İş urbası!” diyorum Fedka'ya.

Dolaptan urba takımını çıkarıyor, giydirmeye başlıyor: üzerinde haç işlemeli beyaz bir mintan, çarpık yaka kızıl bir gömlek; kenarlarına zerdeva kürkü çekilmiş, altın ve gümüş sırmalarla işli simli bir setre; kadife bir potur; kırmızı, bakır tokalı sahtiyan bir çift çizme. Simli setrenin üzerine kaba siyah çuhadan, astarı pamuklu uzun etekli bir kaftan geçiriyor Fedka sırtıma.

Aynada kendime şöyle bir bakıp dolabı kapatıyorum.

Konuk odasına geçip saate bakıyorum: 8.03. Biraz daha zaman var. Uğurlama ekibi hazır bile: elinde Aziz George ikonasıyla dadı ve şapkamla kuşağımı tutan Fedka. Samur kürklü siyah kadife kalpağımı başıma geçiriyorum; enli, deri kuşağımı belime sardırıyorum. Kuşağımın sol yanında bakır kını içinde bir hançer, sağ yanında ahşap kabzalı bir “Rebroff”. Dadı o sırada beni kutsamaya başlamış bile:

“Andryuşenko! Azize Meryem Ana, Aziz Nikolaos ve bilcümle Optina büyükleri korusun seni!”

Sivri çeneciği titriyor. Mavi gözleri dokunaklı bakıyor. İstavroz çıkarıp Aziz George ikonasını öpüyorum.

Dadı cebime bir şey tikiştiriyor; bu, Kızlar Manastır rahibeleri tarafından siyah kurdele üzerine simlerle işlenmiş “Yüce Rabbim Bizden Hoşnut Kalsın” duası. Bu dua olmadan *göreve* gitmem.

Fedka istavroz çıkararak:

“Düşmanlarınızı galebe çalasın!” diye mırıldanıyor.

Loş iç odadan Anastasya bakıyor. Üstünde kırmızı-beyaz bir *sarafan*,¹ sağ omzunda sarı belik, zümrüt yeşili gözler... Lakin kızıl şakakları ele veriyor, endişeli... Bakışlarını yere indiriyor, hürmetle eğiliyor, dik memelerini titreterek meşe pervazın gerisinde kayboluyor. Bu genç kız reveransıla birlikte içimde bir *infilak*; buhar odasının loşluğuyla evvelsi gece canlanıyor gözlerimin önünde, hoş bir inleme yankılanıyor kulaklarımda, bir bakire sokuluyor sıcacık vücuduyla, esrik fısıltılara boğuyor, kaynayan kanım koşturuyor damarlarımda.

Ancak! Görev her şeyden önce gelir.

İş dediğin yığınla bugün. Üstüne bir de şu Arnavut elçisi...

Sofaya çıkıyorum; bütün hizmetkârlar sıraya dizilmişler bile: sıgırtmaçlar, bir erkek bir kadın iki aşçı, kapıcı, *psar*,² bekçi, kâhya kadın. Hep bir ağızdan selam veriyorlar:

“Sağlık selamet olsun Andrey Daniloviç’e!”

Yerlere kadar eğiliyorlar. Önlerinden geçerken başımla selamlıyorum. Döşeme tahtaları gıcırıyor.

1. Geleneksel Rus entarisi. (Ç.N.)

2. Eskiden zengin ve soylu kimselerin hizmetinde çalışan, av köpeklerinin bakımı ve yetiştirilmesinden sorumlu kişi. (Ç.N.)

Dövme demirden kapıyı açıyorlar. Avluya çıkıyorum. Güneşli bir gün ayazıyla birlikte gösteriyor kendini. Köknarların, çitlerin, nöbetçi kulelerinin tepelerine bir miktar kar atıştırmış gece boyunca. Kar iyidir! Yeryüzünün bokunu püsürünü kapatır. İnsanın ruhu daha bir arınmış olur.

Güneşe karşı gözlerimi kısarak avluyu inceliyorum: tahıl ambarı, samanlık, ahır, ağıl, tavla... Her biri elden geçirilmiş, sağlam. Uzun tüylü bağlı bir köpek zincirlerine asılıyor, evin arka tarafındaki kulübelerinde tazılar çeniliyor, ağılda bir horoz ötüyor.

Avlu güzelce kürelenmiş, kar yığınları derli toplu, Paskalya çörekleri gibi dizilmişler. Avlu kapısında benim Mers¹ duruyor, gömleğim gibi kızıl mı kızıl, basık, gıcır gıcır. Şeffaf kabiniyle güneşte parlıyor. Hemen yanında seyis Timoha dikiliyor; elinde köpek kafası, reverans yapıyor:

“Andrey Daniloviç,” diyor. “Uygun mudur?”

Bana bugünün köpek başını gösteriyor: Tüylü bir kurt köpeği; gözleri kaymış, dilini ince bir buz tabakası kaplamış, dişleri sarı ve güçlü. Uyar.

“Tamam, kaybol!”

Timoha kıvrak hareketlerle köpek kafasını Mers’in ön tamponuna takıyor. Süpürgeyi ise arka tampona. Avucumu kapının kilidine bastırıyorum, Mers’in şeffaf tavanı geriye doğru açılıyor. Yarı yatık siyah deri koltuğa yayılıyorum. Kemerimi takıyorum. Motoru çalıştırıyorum. Önümdeki padavra kapı açılıyor. Avludan çıkıyorum, iki yanı yaşlı, karla kaplı köknarlarla çevrili dümdüz, dar yolda gazlıyorum. Harika! Çok güzel bir memleket...

Aynadan gittikçe geride kalan malikânemi görüyorum. Güzel ev vesselam... Ruhu var.

1. Mercedes kastediliyor. (Ç.N.)

Moskova 2028: Yakın gelecekte kurulan Yeni Rusya'daki çarlık düzeninin en güvenilir mensuplarından, rütbeli Opriçnik Komyaga sefahat, sarhoşluk, şiddet ve terörle dolu yeni bir güne hazırlanıyor. Bu Yeni Rusya'da fütüristik teknoloji, Korkunç İvan'ın acımasız dünyasıyla birleşerek gerçeğe tüyler ürpertici derecede benzeyen bir distopya yaratıyor. 24 saatlik zaman diliminde geçen roman, korktuğu ve taptığı Efendileri adına yağmalayan, işkence yapan, tecavüz eden Komyaga aracılığıyla, Yeni Rusya'nın modern, baskıcı ve bir o kadar da dehşet verici yüzünü ortaya koyuyor.

Üzerinde düşünülemez kadar rahatsız edici ve görmezden gelinemez kadar gerçeğe yakın bir gelecek tahayyülüyle *Opriçnik'in Bir Günü*, sert bir eleştiridir.

#rusedebiyatı #totaliterdevlet #yenirusya #teknoloji #terör #şiddet
#yozlaşma #distopya #ironi

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [X](#) | [canyayinlari](#)

roman

ISBN 978-975-07-6303-8

9 789750 763038